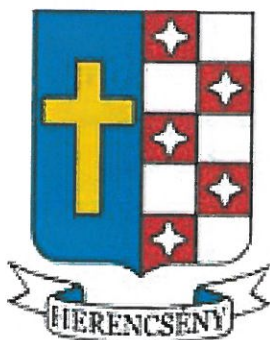

HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

6/2019.

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. május 29. napján megtartott rendkívüli ülésén

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: 06/35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Iktatószám: H/48-14/2019.

6. számú J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2019. május 29. napján 17. 00 órakor megtartott rendkívüli ülésén Herencsény Község Önkormányzata hivatalos helyiségében (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

Fazekas János	polgármester
Kosik Mihály	képviselő
Bucsánszki Csaba	képviselő
Perjésiné László Anita	képviselő
Szalai Ferenc	képviselő

Összesen: 5 fő

Tanácskozási joggal jelen van:

Petrás Judit	jegyző
--------------	--------

Az ülést vezeti:

Fazekas János	polgármester
---------------	--------------

A jegyzőkönyvet vezeti:

Petrás Judit	jegyző
--------------	--------

Fazekas János polgármester: Tisztelettel köszöntöm a képviselő-testület rendkívüli ülésén megjelent képviselőket. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a megválasztott polgármester jelen van, a megválasztott 4 képviselőből 4 képviselő jelen van. A képviselő-testület ülése 5 fővel határozatképes, az ülést megnyitom. Jegyzőkönyv hitelesítőnek Kosik Mihály és Bucsánszki Csaba képviselőket javaslom.

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

Fazekas János polgármester: A képviselő-testület ülésének napirendjére a meghívó szerinti tartalommal teszek javaslatot. Kérem, akinek új napirendi pont felvételére javaslata van, az kézfelemeléssel jelezze.

Javaslat új napirendi pont felvételére nem érkezett

Fazekas János polgármester: Kérem, aki a képviselő-testület ülésének napirendi pontjait – a meghívó szerinti napirendi pontok – elfogadja, az kézfelemeléssel jelezze.

Szavazás

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: 06/35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Fazekas János polgármester: Megállapítom, hogy a képviselő-testület nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 szavazattal mellette, ellenszavazat nélkül meghozta az alábbi határozatát:

26/2019. (V. 29.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a 2019. május 29-ei rendkívüli ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend előtt

1. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására meghirdetett pályázati felhívás

Előterjesztő: Fazekas János polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a képviselő-testület 2019. május 29 – ei rendkívüli ülését az elfogadott napirendi pontok alapján vezesse.

Felelős: Fazekas János polgármester

Határidő: azonnal

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: 06/35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

1. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására meghirdetett pályázati felhívás

- Írásbeli előterjesztés a testület anyag 1. számú melléklete -

Fazekas János polgármester: A helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter pályázatot hirdet önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására. A pályázaton belül lehetőség nyílik belterületi utak, járdák, hidak felújítására. Javaslom, hogy önkormányzatunk a Liszniai Damó Kálmán út vonatkozásában nyújtsa be pályázatát. Kérem, aki a pályázat benyújtásával és az írásbeli előterjesztés szerinti határozati javaslat elfogadásával egyetért, az kézfelemeléssel jelezze.

Szavazás

Fazekas János polgármester: Megállapítom, hogy a képviselő-testület nyílt szavazással, egyszerű többséggel, 5 szavazattal mellette, ellenszavazat nélkül meghozta az alábbi határozatát:

27/2019. (V. 29.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megtárgyalta az „*Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására meghirdetett pályázati felhívás*” című írásbeli előterjesztést.

A képviselő-testület úgy határozott, hogy a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 3. melléklet II. 2. pont c) pontja szerint, a pályázati felhívásban szereplő c) pályázati alcélra, belterületi utak, járdák, hidak felújítására (Herencsény, Liszniai Damó Kálmán út 262 hrsz.) vissza nem térítendő támogatásra pályázatot nyújt be.

A képviselő-testület vállalja, hogy a fejlesztési költség 15 % - át, vagyis a 782 089 forintot az önkormányzati saját költségvetése terhére biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a támogatási kérelem, a szükséges jognyilatkozatok és dokumentumok aláírására.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert a támogatási kérelem és a benyújtandó dokumentumok benyújtására a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által üzemeltetett ebr42 önkormányzati információs rendszeren keresztül.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert a támogatási kérelem és a benyújtandó dokumentumok papír alapon a Kincstár területileg illetékes igazgatóságához történő eljuttatására.

Felelős: Fazekas János polgármester

Határidő: 2019. május 31. 16. 00 óra

Herencsény Község Önkormányzata

2677 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: 06/35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás

A képviselő-testület részéről kérdés, hozzászólás nem érkezett.

Fazekas János polgármester: Köszönöm a képviselő-testület rendkívüli ülésén megjelentek részvételét. A képviselő-testület ülését befejezettnek nyilvánítom és bezárom.

k. m. f.

Fazekas János
polgármester

Kosik Mihály
jegyzőkönyv hitelesítő
képviselő

Petrás Judit
jegyző

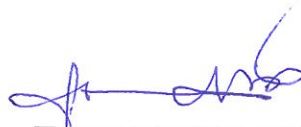

Bucsánszki Csaba
jegyzőkönyv hitelesítő
képviselő

J E L E N L É T I Í V

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. május 29. napján 17. 00 órakor megtartott rendkívüli ülésén

Tanácskozási és szavazati joggal jelen van:

1. Fazekas János polgármester
2. Bucsánszki Csaba képviselő
3. Kosik Mihály képviselő
4. Perjésiné László Anita képviselő
5. Szalai Ferenc képviselő

Bucsánszki Csaba

Kosik Mihály

Perjésiné László Anita

Szalai Ferenc

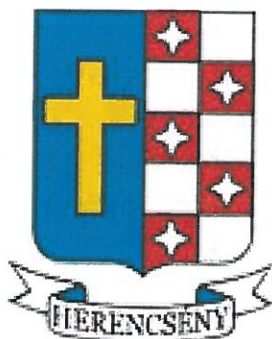
Tanácskozási joggal jelen van:

1. Petrás Judit jegyző

**HERENCSENY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTERÉTŐL**

TESTÜLETI ANYAG

**Készült: Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. május 29-ei rendkívüli ülésére**

Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől

MEGHÍVÓ

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendkívüli ülését
2019. május 29. (szerda) napjára 17.00 órára összehívom,
amelyre Önt tisztelettel meghívom

Az ülés helye: Herencsény Község Önkormányzata (2677 Herencsény, Kossuth út 76.)

Napirendi javaslat:

I. Napirend előtt

Javaslat új napirendi pont felvételére

II. Napirend

1. **Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására
meghirdetett pályázati felhívás**

Előterjesztő: Fazekas János polgármester

III. Napirend után

A képviselő-testület részéről érkező kérdés, hozzászólás

Herencsény, 2019. május 27.

Tisztelettel:

Fazekas János
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

Herencsény Község Önkormányzata

2676 Herencsény, Kossuth út 76.

Telefon: 06/35-372-001, E-mail: onkormanyzat@mohora.hu

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2019. május 29-ei rendkívüli ülésére

Napirend: Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására meghirdetett pályázati felhívás

Előterjesztés típusa: írásbeli

Előterjesztő: Fazekas János polgármester

Készítette: Petrás Judit jegyző

A képviselő-testület a javaslat megtárgyalása során nyílt ☒
zárt ☐ ülést tart.

A képviselő-testület döntése határozat ☒
rendelet ☐

A képviselő-testület a döntést nyílt ☒
titkos ☐ szavazással hozza.

A javaslat elfogadásához egyszerű ☒
minősített ☐ többség szükséges.

Az előterjesztés a jogszabályi előírásoknak megfelel!
Petrás Judit s.k. jegyző

**Herencsény Község Önkormányzata
Polgármesterétől**

2677 Herencsény, Kossuth út 76.
Telefon: 06/35-549-008; E-mail: onkormanyzat@herencseny.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével pályázatot hirdet a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 3. melléklet II. 2. pont a), b) és c) pontok szerinti önkormányzat feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására.

A támogatás céljai között szerepel többek között az önkormányzat tulajdonában lévő belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztésének megvalósulása.

A pályázaton vissza nem térítendő költségvetési támogatás igényelhető.

A támogatás maximális mértéke függ a megvalósítandó alcéltól és a pályázó egy lakosra jutó adóerő-képességétől.

Herencsény Község Önkormányzata tekintetében a „*belterületi utak, járdák, hidak felújítása*” pályázati alcél esetében a támogatás maximális mértéke az adóerő-képesség alapján a fejlesztési költség 85 % - a. A tervezői költségbecslés alapján a Lisznyai Damó Kálmán út felújítása mindösszesen 5 213 923 forint, így az önkormányzat által vállalandó önrész összege 782 089 forint.

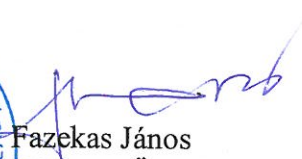
A pályázati adatlap lezárásának és benyújtásának határideje:

- elektronikus feltöltés lezárása: 2019. május 31. 16:00 óra
- papír alapon történő benyújtás: 2019. június 3.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet a pályázati kiírás áttekintésére, az előterjesztés megtárgyalására, és a határozati javaslatok elfogadására!

Herencsény, 2019. május 27.

Fazekas János
Herencsény Község Önkormányzata
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

 /2019. (V.) önkormányzati határozat

Herencsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) megtárgyalta az „*Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatásra meghirdetett pályázati felhívás*” című írásbeli előterjesztést.

A képviselő-testület úgy határozott, hogy a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 3. melléklet II. 2. pont c) pontja szerint, a pályázati felhívásban szereplő c) pályázati alcélra, belterületi utak, járdák, hidak felújítására (Herencsény, Lisznyai Damó Kálmán út 262 hrsz.) vissza nem térítendő támogatásra pályázatot nyújt be.

A képviselő-testület vállalja, hogy a fejlesztési költség 15 % - át, vagyis a 782 089 forintot az önkormányzati saját költségvetése terhére biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a támogatási kérelem, a szükséges jognyilatkozatok és dokumentumok aláírására.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert a támogatási kérelem és a benyújtandó dokumentumok benyújtására a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által üzemeltetett ebr42 önkormányzati információs rendszeren keresztül.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert a támogatási kérelem és a benyújtandó dokumentumok papír alapon a Kincstár területileg illetékes igazgatóságához történő eljuttatására.

Felelős: Fazekas János polgármester

Határidő: 2019. május 31. 16. 00 óra

Herencsény belterületi utak felújítása

Tervezői költségbeclés

Lisznyai út felújítása 262 Hrsz(200 fm * 2,5 m)

1. Padkanyesés	400	m2	650	260 000
2. Kiegyenlítő hengerlés készítése átl. 10 cm vtg-ban	560	m2	1 230	688 800
3. Meglévő burkolat marása	5	m2	2 850	14 250
4. AC-11 j. aszfalt kopóréteg készítése 4+3 cm vtg-ban	510	m2	5 040	2 570 400
5. Padkaépítés Z0/35 zúzottkőből	400	m2	1 150	460 000
6. Földszállítás 2 km-en belül	40	m3	2 800	112 001

Lisznyai út 262 Hrsz felújítása összesen: **4 105 451**

27% ÁFA: 1 108 472

Lisznyai út 262 Hrsz felújítása mindösszesen: **5 213 923**

Salgótarján, 2019 április 25

LACZKO CSABA
tervező, beruházás lebonyolító
KÉ-T/12-0326
BB12-3004

Pályázati Kiírás

2019.

A helyi önkormányzatokért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével pályázatot hirdet a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 3. melléklet II. 2. pont a), b) és c) pontok szerinti

Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására,

összhangban

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.),
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,
- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.),
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.),

rendelkezéseivel.

1. A pályázat célja

A támogatás célja a települési önkormányzatok (a továbbiakban: önkormányzat) által fenntartott bölcsődébe és óvodába járó gyermekek minél magasabb színvonalon történő ellátása, az egészségügyi alapellátás biztosítása, feltételeinek javítása, valamint a közös önkormányzati hivatal székhelyének fejlesztése, felújítása az igazgatási tevékenység biztosítása érdekében.

Célja továbbá a rendszeres testmozgás elősegítéséhez szükséges feltételek megteremtése, valamint az önkormányzat tulajdonában lévő, belterületi közlekedési infrastruktúra fejlesztések megvalósulása.

Pályázati alcélok:

- a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása, (továbbiakban: intézményfejlesztés)
 - aa) Meglévő, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény épületének vagy helyiségének – kapacitásbővítéssel nem járó – infrastrukturális fejlesztése, felújítása
 - ab) 70%-os kapacitás kihasználtságot meghaladó óvodai nevelést végző intézmény infrastrukturális fejlesztése, felújítása, belső átalakítása (a továbbiakban: óvodafejlesztés)
 - ac) Egészségügyi alapellátást szolgáló (házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat, fogorvosi alapellátás) épület vagy helyiség infrastrukturális fejlesztése, felújítása (a továbbiakban: egészségügyi fejlesztés)
 - ad) Közös önkormányzati hivatal székhelyének infrastrukturális fejlesztése, felújítása (a továbbiakban: hivatalfejlesztés)
- b) Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, sportlétesítmény felújítása, vagy új létrehozása (továbbiakban: sportfejlesztés)
- c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása

Egy önkormányzat az a)-c) pontok szerinti célok közül csak egyre nyújthat be pályázatot. Az a) (intézményfejlesztés) pont szerinti pályázat esetében **legfeljebb egy intézmény fejlesztése**

támogatható. Kizárólag az *aa)* és *ab)* alpontok szerinti alcél esetében igényelhető egy intézményen belül több feladatellátási helyen megvalósuló fejlesztésre támogatás.

Az *ab)* alpont (óvodafejlesztés) szerinti pályázatnál a 70%-os kihasználtságot a fejlesztéssel érintett feladatellátási helyek vonatkozásában külön-külön kell teljesíteni az intézmény hatályos alapító okiratában meghatározott létszám és a nevelési év statisztikai gyermeklétszáma alapján.

Az *ac)* alpont (egészségügyi fejlesztés) esetén háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat vagy fogorvosi alapellátás helyszíneként (egy feladatellátási helyen) funkcionáló épület vagy az épületben a szolgáltatással/szolgáltatásokkal érintett helyiség(ek) infrastrukturális fejlesztésére igényelhető támogatás.

A *b)* (sportfejlesztés) pont esetén legfeljebb egy (a sportról szóló 2004. évi I. törvény 77. § *s)* pontjában meghatározott) sportlétesítmény fejlesztésére igényelhető támogatás.

Közös feladatellátás esetén az *ad)* (hivatalfejlesztés) alpont szerint kizárólag a székhely településen működő hivatal fejlesztésére igényelhető támogatás.

Indokolt esetben, ha a fejlesztéssel érintett épületben vagy létesítményben több, a pályázati kiírás szerint támogatható feladatellátás is történik és **a megvalósítandó fejlesztési cél nem bontható meg** (pl. tetőcsere, közös kazán) a támogatás a teljes műszaki tartalomra igényelhető.

Amennyiben a fejlesztéssel érintett épületben vagy létesítményben a pályázati **kiírás szerint nem támogatható feladatellátás is történik**, abban az esetben a támogatható célnak megfelelően arányosítva, **az alapterület arányát figyelembe véve igényelhető a támogatás.**

2. Pályázók köre

Az *a)* (intézményfejlesztés) pont szerinti alcél esetében pályázó lehet az az önkormányzat, illetve társulás esetén a társulás székhelye szerinti önkormányzat, amely az általa fenntartott intézmény vagy egészségügyi alapellátást biztosító, beruházással érintett épület 100%-os tulajdonosa.

A *b)* (sportfejlesztés) pont szerinti alcél esetében pályázó lehet az az önkormányzat, amelynek 100%-os tulajdonában van a beruházással érintett sportlétesítmény vagy új építés esetén az építési telek.

A *c)* pont szerinti alcél esetében az önkormányzat – Budapest Főváros Önkormányzata kivételével – a közigazgatási területén és tulajdonában lévő út, híd és járda felújítására, karbantartására igényelhet támogatást.

A továbbiakban **Pályázó** a fenti alcéloknál megjelölt, pályázatot benyújtó önkormányzat, az *a)* (intézményfejlesztés) pont esetén a társulás is.

3. A támogatás formája

A pályázaton vissza nem térítendő költségvetési támogatás igényelhető.

4. Rendelkezésre álló keretösszeg, maximálisan igényelhető támogatás összege

Pályázati alcélok	Rendelkezésre álló keretösszeg millió Ft	Maximálisan igényelhető támogatás összege millió Ft
a)	2 000	30
b)	500	20
c)	2 500	fővárosi kerületi önkormányzatok: 50 megyei jogú városok: 40 10 000 fő vagy azt meghaladó lakosságszámú települések: 30 10 000 fő lakosságszám alatti települések: 15

5. A támogatás mértéke

A támogatás maximális mértéke függ a megvalósítandó alcéltól és a Pályázó egy lakosra jutó adóerő-képességétől.

A pályázat szempontjából az adóerő-képesség a Kvtv. 2. melléklet I.1.c) pontja szerinti adóerő-képességet jelenti.

Az egy lakosra jutó adóerő-képesség társulás esetében a Pályázóra (székhely szerinti önkormányzatra) vonatkozó adatok alapján kerül megállapításra.

Fejlesztési alcél	Támogatás maximális mértéke a Pályázó <u>adóerő-képessége</u> alapján			
	0-18.000 Ft/fő	18.001-25.000 Ft/fő	25.001-50.000 Ft/fő	50.000 Ft/fő felett
a)	fejlesztési költség 95%-a,	fejlesztési költség 85%-a,	fejlesztési költség 75%-a,	fejlesztési költség 50%-a,
b), c)	fejlesztési költség 85%-a,	fejlesztési költség 75%-a,	fejlesztési költség 65%-a,	fejlesztési költség 50%-a,

A támogatás bruttó összeg, amelyből általános forgalmi adó (a továbbiakban: ÁFA) nem igényelhető vissza. (Amennyiben a nyertes Pályázó ÁFA levonási joggal rendelkezik, a támogatás felhasználásáról nettó módon kell elszámolnia. A Pályázónak nyilatkoznia kell az ÁFA levonási jogáról.)

A pályázatban szereplő beruházás, felújítás költségvetését úgy kell megtervezni, hogy az megfeleljen a Pályázóra vonatkozó ÁFA elszámolási szabályoknak.

Nem részesülhet támogatásban az a Pályázó, amely

- **hatósági engedélyhez kötött** beruházás esetén a megvalósításához szükséges engedélyek beszerzése érdekében szükséges jogi lépéseket nem tette meg, különösen az engedély kiadása iránti kérelmet az illetékes hatóságnál nem nyújtotta be, vagy nem vállalja a szükséges jogi lépések megtételét 2019. szeptember 30-áig, vagy vállalását nem teljesíti;
- **hatósági engedélyhez nem kötött** beruházás esetén nem rendelkezik **tervezői nyilatkozattal** vagy **hatósági igazolással** arra vonatkozóan, hogy a fejlesztéshez nem szükséges hatósági engedély;
- nem felel meg az Áht. 50. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek;

- a pályázat benyújtásakor az Áht. 50. § (4) bekezdése szerinti köztartozása van;
- adósságrendezési eljárás alatt áll;
- a pályázatában nem per- és tehermentes ingatlanon megvalósuló beruházásra, felújításra igényel támogatást;
- a pályázati kiírás közzététele előtt a felújítást, fejlesztést már megkezdte (azaz a pályázat szerinti fejlesztés megvalósítására az Áht. 1. § 15. pontja szerint létrejött kötelezettségvállalás korábbi, mint a pályázati kiírás közzétételének időpontja);
- pályázatban érintett intézménye, tagintézménye, telephelye vagy létesítménye más hazai vagy uniós forrás keretében a pályázat tartalmával megegyező műszaki tartalomra támogatásban részesült.

A Pályázó nem nyújthat be támogatási igényt olyan bölcsődei feladatellátási hely fejlesztésére, amelyre a Pénzügyminiszter által kiírt Bölcsődei fejlesztési program pályázaton támogatásban részesült.

6. Pályázatok benyújtása

A pályázati adatlap benyújtása elektronikus úton az ebr42 önkormányzati információs rendszeren (a továbbiakban: ebr42 rendszer) keresztül, az erre a célra kialakított pályázati felületen történik.

Az elektronikusan benyújtandó dokumentumok feltöltése szintén az ebr42 rendszeren keresztül történik.

A pályázati adatlapot és a további benyújtandó dokumentumokat papír alapon a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) Pályázó szerint illetékes területi szervéhez (a továbbiakban: Igazgatóság) történő postai úton való megküldésével, vagy az Igazgatóságon személyesen történő leadással lehet benyújtani egy eredeti és egy hitelesített másolati példányban.

A benyújtási határidőt megtartottnak kell tekinteni, ha az önkormányzat az alább megjelölt határnapon 16:00-ig elektronikusan rögzítette a pályázati adatlapot, benyújtandó dokumentumokat az ebr42 rendszerbe feltöltötte, a pályázatot lezárta, valamint a pályázati adatlapot és a papír alapon benyújtandó további dokumentumokat postára adta, vagy az Igazgatóságon személyesen leadta. A kizárólag papír alapon benyújtott támogatási igény érvénytelen.

A pályázati adatlap lezárásának és benyújtásának határideje

- elektronikus feltöltés lezárása: **2019. május 31. 16:00 óra**
- papír alapon történő benyújtás: **2019. június 3.**

E határidők elmulasztása jogvesztő.

7. Benyújtandó dokumentumok

A benyújtott pályázatnak tartalmaznia kell:

Sor-szám	Benyújtandó dokumentumok:	Pályázati alcélok						Benyújtás módja
		a)				b)	c)	P=papír alapon, EP=elektronikusan és papír alapon is
		aa)	ab)	ac)	ad)			
1	az ebr42 rendszerben kitöltött megfelelő pályázati adatlap, mely tartalmazza az Áht. 50. § (1) és (4) bekezdések és Ávr. 75. § (2) bekezdés alapján a pályázati adatlap szerinti nyilatkozatokat (kinyomtatva, aláírva, bélyegzővel ellátva)	x	x	x	x	x	x	EP
2	árajánlat vagy tervezői költségvetés /költségbecslés eredeti vagy hitelesített másolati példánya	x	x	x	x	x	x	P
3	az Ávr. 75. § (4) bekezdés a) pontja szerinti - saját forrás biztosítására vonatkozó - 30 napnál nem régebbi igazolás eredeti példánya (képviselő-testületi határozat a biztosítandó saját forrás összegszerű megjelölésével)	x	x	x	x	x	x	P
4	a fejleszteni kívánt ingatlan (100 %-os önkormányzati tulajdont alátámasztó) 30 napnál nem régebbi TAKARNET rendszerből lekérdezett elektronikus tulajdoni lapjának másolata	x	x	x	x	x	x	EP
5	fejlesztéssel érintett székhelyre, telephelyre vonatkozó működési engedély hiteles másolata	x		x				P
6	köznevelési intézmény egységes szerkezetbe foglalt, hatályos alapító okiratának hiteles másolata		x					P
7	OEP finanszírozási szerződés hiteles másolata			x				P
8	a fejlesztéssel érintett épületről, létesítményről készített színes fénykép-dokumentáció, amely beazonosítható módon mutatja be a pályázati célt (pl. melyik utcára vonatkozik az útfelújítás stb.) (legfeljebb 10 db)	x	x	x	x	x	x	P
9	a pályázó önkormányzattól eltérő fenntartó esetén a fenntartó fejlesztésre vonatkozó támogató nyilatkozata					x		P
10	a helyi sportfejlesztési koncepció elfogadásáról szóló képviselő-testületi vagy közgyűlési határozat eredeti vagy hiteles másolati példánya					x		P
11	hatósági engedélyhez kötött fejlesztés esetén: hatósági engedély , vagy igazolás az engedély kiadása iránti kérelem illetékes hatósághoz történő benyújtásáról (hatósági bizonyítvány vagy a hatóság által hitelesített ügyféli beadvány kivonat); ha a tervezett beruházás nem engedélyhez kötött: hatósági igazolás vagy	x	x	x	x	x	x	EP

Sor-szám	Benyújtandó dokumentumok:	Pályázati alcélok				Benyújtás módja		
		a)				b)	c)	P=papír alapon, EP=elektronikusan és papír alapon is
		aa)	ab)	ac)	ad)			
	tervezői nyilatkozat arról, hogy a fejlesztéshez nem szükséges hatósági engedély – eredeti vagy hiteles másolati példánya							
12	az építmény általános jellemzésére vonatkozó műszaki leírás eredeti vagy hiteles másolati példánya, mely tartalmazza az építés évét, legutóbbi felújítás dátumát, a karbantartás gyakoriságát, illetve az építés jelenlegi és megvalósítandó technológiáját						x	P
13	szakhatósági igazolás az épület állapotáról, amennyiben a fejlesztendő, felújítandó épület jelenleg balesetveszélyes vagy életveszélyes – eredeti vagy hiteles másolati példánya	x	x	x	x			P

8. Hiánypótlás

A pályázatok szabályszerűségi, formai és tartalmi felülvizsgálatát, a szükséges hiánypótlást az Igazgatóság az Ávr. 70. § (3) bekezdése és 83. §-a alapján végzi.

A hiánypótlás keretében benyújtott dokumentumok Igazgatóság részére történő benyújtási határideje: 2019. június 24. E határidő elmulasztása jogvesztő.

Amennyiben a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a támogatási igény egy része a pályázati kiírásnak nem felel meg, az Igazgatóság a hiánypótlás keretében felszólítja a Pályázót a jogosulatlan pályázatrész visszavonására. A visszavont pályázatrészhez kapcsolódó támogatási összegről a Pályázó a továbbiakban nem rendelkezhet.

A hiánypótlás keretében nincs lehetőség az eredeti pályázati cél módosítására.

Ha a Pályázó a hiánypótlásnak nem tesz eleget, vagy azt nem megfelelően teljesíti, és emiatt a pályázat az elbírálásra jogosult szervnek nem továbbítható, a pályázatot – egy másolati példány megtartásával –, az ok megjelölésével az Igazgatóság visszaküldi a Pályázónak és egyúttal értesíti, hogy pályázata érvénytelen.

Amennyiben a hiánypótlást követően a pályázati adatlapon szereplő adatok, a tulajdoni lapon valamint a csatolt dokumentumokon jelzett adatok (helyrajzi szám, út-, járdafejlesztés esetén utcanév, pályázatnak megfelelő művelési ág) nem egyeznek, vagy a Pályázó hitelt érdemlően nem igazolta, hogy azok módosítását kezdeményezi, úgy a pályázat nem támogatható.

A papír alapon beérkezett – a pályázati kiírásnak megfelelő – pályázatokat az Igazgatóság a hiánypótlás lezárultát követően, 2019. július 1-jéig továbbítja a helyi önkormányzatokért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) részére.

9. Pályázat elbírálása, döntés

A döntést megalapozó értékelési szempontok főként:

- Bölcsőde és óvoda fejlesztése esetén az intézménybe járó hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű bölcsődés és óvodás gyermekek száma,
- Bölcsőde és óvoda esetén az intézménybe más településről bejáró bölcsődés és óvodás gyermekek száma,
- Óvoda esetében a kihasználtsági mutatók,
- Az önkormányzat egy főre jutó adóerő-képessége,
- Megvalósítandó műszaki tartalom,
- Intézményfejlesztés esetén a fejlesztéssel érintett épület(rész) állapota.

Előnyt élveznek

- intézményfejlesztés esetén
 - a. a fenntartási költségek csökkentését célzó fejlesztések, felújítások (nyílászárócsere, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés), illetve
 - b. azon pályázatok, amelyek olyan energetikai korszerűsítés megvalósulására irányulnak, amely során megújuló energiaforrás hasznosítása történik.
 - c. építészeti és kommunikációs akadálymentesítése megvalósul.
- sportfejlesztés esetén azok a pályázatok, amelyek esetében
 - a. a sportlétesítmény több település kiszolgálására alkalmas vagy válik alkalmassá,
 - b. több sportág befogadására alkalmas vagy válik alkalmassá,
 - c. építészeti és kommunikációs akadálymentesítése megvalósul,
 - d. a fogyatékkal élők sportolási lehetősége bővül.
- belterületi utak, járdák, hidak esetében azok a pályázatok, amelyek a tömegközlekedés által igénybe vett utak felújítására irányulnak.

A döntés alátámasztására a miniszter a pályázótól további dokumentumok benyújtását is kérheti.

A beérkezett pályázatokról a miniszter dönt.

A miniszter – a pályázatban megjelölt műszaki tartalom egyidejű csökkentése mellett, a pályázó által felállított rangsor figyelembevételével – az igényeltnél alacsonyabb összegű támogatás megítélésére is jogosult.

Nem nyújtható támogatás olyan pályázathoz, amely a megjelölt műszaki tartalomra uniós vagy egyéb nemzeti támogatásban részesül. A támogatással létrehozott ingatlanvagyon a beruházás megvalósításától számított tíz évig nem idegeníthető el, kivéve, ha az elidegenítést műszaki vagy szakmai okok teszik szükségessé, és az abból származó ellenértéket a kedvezményezett a támogatási cél szerinti további feladatokra fordítja. Az elidegenítés egyedi kérelem alapján a miniszter engedélyével történhet.

A miniszteri döntés határideje: 2019. szeptember 16.

A miniszter az előirányzat terhére legkésőbb 2019. október 16-áig további döntést hozhat.

A pályázatokkal kapcsolatos döntések a www.kormany.hu honlapon is közzétételre kerülnek.

A pályázati döntéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs, kifogás benyújtására nincs lehetőség.

10. Döntésről való értesítés, támogatói okirat kiadásának rendje

A miniszter döntéséről a Pályázó a döntést követő 10 munkanapon belül értesül az *ebr42* rendszeren keresztül.

Amennyiben a támogatási döntéssel érintett beruházás engedélyköteles tevékenységet tartalmaz, abban az esetben a támogatói okirat kiadásának feltétele a megvalósítandó fejlesztéssel kapcsolatos hatósági engedélyek megléte vagy igazolás arról, hogy az engedély kiadása iránti kérelmet az illetékes hatósághoz benyújtották.

A **nyertes Pályázó** (a továbbiakban: Kedvezményezett) amennyiben – a pályázatban tett nyilatkozata szerint – nem végez a megvalósítás során engedélyköteles tevékenységet vagy ha rendelkezik a szükséges engedélyekkel/igazolással, akkor a döntés közlését követő **10 munkanapon belül elektronikus támogatói okiratban értesül** a támogatás feltételeiről.

Amennyiben a **Kedvezményezett** pályázata engedélyhez kötött megvalósítandó célt tartalmaz és a pályázat benyújtásakor **nem rendelkezik a megvalósításhoz szükséges hatósági engedéllyel vagy az engedély beszerzésének megindítását igazoló dokumentummal**, 10 munkanapon belül elektronikus levélben értesül a döntésről.

Ezen Pályázóknak 2019. szeptember 30-áig kell a hatósági engedély beszerzéséről vagy a beszerzés megindításáról nyilatkozni az *ebr42* rendszerben, valamint ugyanezen hatánapig a nyilatkozatot alátámasztó dokumentum hiteles másolatát az Igazgatóságon keresztül a miniszter részére meg kell küldeni. Amennyiben az engedély vagy igazolás meglétét e határidőig a Kedvezményezett nem igazolja, úgy a miniszteri döntés hatályát veszti.

Amennyiben a Pályázó a pályázatban úgy nyilatkozott, hogy a megvalósítandó célokhoz hatósági engedélyek megszerzése szükséges, azonban a benyújtást követően bebizonyosodik, hogy a jelzett tevékenység mégsem engedélyköteles, akkor a Pályázónak az illetékes hatóság erre vonatkozó igazolását vagy tervezői nyilatkozatot kell 2019. szeptember 30-áig rögzíteni az *ebr42* rendszerben, illetve e hatánapig papír alapon megküldeni az Igazgatóságon keresztül a miniszter részére.

A pályázati feltételeknek megfelelő, de **forráshiány miatt támogatásban nem részesülő pályázó** tartaléklistára kerül.

A tartaléklistán szereplő önkormányzatnak a megvalósításhoz szükséges hatósági engedély vagy az engedély beszerzésének megindítását igazoló dokumentum meglétét 2019. szeptember 30-áig kell rögzíteni az *ebr42* rendszerben, továbbá e hatánapig papír alapon megküldeni az Igazgatóság útján a miniszternek.

Az előirányzat terhére, a tartaléklistán szereplő, a beruházásra vonatkozó hatósági engedéllyel vagy az engedély beszerzésének megindítását igazoló dokumentummal – legkésőbb 2019. szeptember 30-áig – rendelkező önkormányzat pályázatairól a miniszter 2019. október 16-áig dönt. A tartaléklistán szereplő, **támogatásban részesülő** Pályázó az *ebr42* rendszeren keresztül a döntésről a döntést követő 10 munkanapon belül, majd a döntés közlését követő 10 munkanapon belül elektronikus támogatói okiratban értesül a támogatás feltételeiről.

Csökkentett támogatás esetén a Kedvezményezett elfogadó nyilatkozata szükséges a támogatói okiratban foglalt műszaki-szakmai tartalomra, amelyet az *ebr42* rendszerben 3 munkanapon belül tehet meg. Ennek elmulasztása esetén a támogatói okirat elfogadottnak tekintendő. Észrevétel esetén a Kedvezményezettel egyeztetni szükséges. Amennyiben az egyeztetés 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, úgy a Kedvezményezett elveszíti a támogatásra való jogosultságát.

A miniszteri döntésről a **támogatásban nem részesült Pályázó** az elutasítás indokát is tartalmazó levélben 2019. november 29-éig értesül.

11. Támogatás folyósítása

A támogatási összeg folyósítása a támogatói okiratok elfogadására rendelkezésre álló határidőt követő 7 munkanapon belül történik. (A műszaki tartalomra tett észrevétel és annak egyeztetése esetén az elfogadást követő 7 munkanapon belül történik a folyósítás.) A támogatást a miniszter utalványozása alapján a Kincstár egy összegben folyósítja.

12. Támogatás felhasználása, elszámolható költségek

Intézményfejlesztés esetében az önkormányzati tulajdonban lévő, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmény infrastrukturális fejlesztésével, felújításával kapcsolatos költségekre használható fel támogatás:

- A pályázat benyújtásának időpontjában a feladatellátás helyszínéül funkcionáló épület felújítására, fejlesztésére (elsősorban fűtőkorszerűsítésre, nyílászárócserére, hőszigetelésre).
- A feladatellátáshoz szükséges eszközök illetve berendezések beszerzésére.
- Az **életveszélyes és a feladatok ellátására szakhatóság által igazoltan alkalmatlan** épület esetében az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő épület átalakítására, felújítására, szolgáltatás átköltöztetésére.
- Nem használható fel a támogatás:
 - a. az intézmény udvarának kialakítására, átalakítására, felújítására, kerti bútorzat beszerzésére,
 - b. új épület létrehozására, épület bővítésére,
 - c. kerítés építésére és javítására,
 - d. út, parkoló kialakítására, kivéve, ha annak létesítését építési engedély kötelezővé teszi,
 - e. tornaterem, tornaszoba, vagy sportcélú eszközök beszerzésére,
 - f. étkeztetési feladatellátáshoz kapcsolódó konyha, melegítőkonyha, tálaló, teakonyha, egyéb az étkeztetés feladatait ellátó helyiségek (pl. raktár, fehérmosogató) kialakítására, felújítására,
 - g. konyhai és gyermekétkeztetés ellátását szolgáló eszközök beszerzésére,
 - h. szolgálati lakást érintő fejlesztésekre, felújításokra, eszközbeszerzésre,
 - i. számítástechnikai eszközök beszerzésére.

Sportfejlesztés esetében az önkormányzat tulajdonában lévő, sportlétesítményként üzemelő létesítmény fejlesztésével, felújításával, illetve új sportlétesítmény létrehozásával kapcsolatos költségekre igényelhető támogatás. Kizárólag olyan létesítmény fejlesztése vagy kialakítása támogatható, amelyet az adott önkormányzat területén működő köznevelési intézmények gyermekei, tanulói rendszeresen használhatnak, segítve ezzel a tanóra keretén belül és azon kívül a diák- és utánpótlás sport, valamint az óvodai és iskolai szabadidősport megvalósulását.

Belterületi utak, járdák, hidak esetében

A támogatás a belterületi, önkormányzati tulajdonú utak, járdák, hidak felújításához, korszerűsítéséhez kapcsolódó munkanemekre vonatkozhat.

Elsődleges cél:

- a. szilárd burkolatú közutak felújítása,
- b. szilárd burkolatú járda javítása, felújítása,

Egyéb kapcsolódó cél:

- c. a fejlesztéssel érintett útszakasz műtárgyainak felújítása, korszerűsítése (pl. híd, felüljáró, átereszt, alagút, aluljáró, támfal),
 - d. az út és annak közvetlen környezetében lévő nyílt és zárt vízelvezető létesítmény felújítása, korszerűsítése, kialakítása (pl. burkolt árok, csatorna; fedlapok, víznyelő rácsok cseréje),
 - e. út tartozékainak felújítása, korszerűsítése, forgalomtechnikai létesítmények felújítása, ideiglenes forgalomtechnikai létesítmények (pl. meglévő korlátok, parkolásgátló oszlopok, jelzőtábla, jelzőlámpa cseréje, útburkolati jelek visszaállítása, kialakítása, gyalogosvédő létesítmények felújítása, korszerűsítése).
- A c.-e. pontokban meghatározott munkanemek **önálló projekt keretében nem támogathatók**, csak az a. és b. pont szerinti támogatási igényhez szerves egységként kapcsolódóan számolhatók el azok költségei, a beruházási összköltség maximum 20%-ának mértékéig.
 - Szilárd burkolatú útnak, járdának tekinthető a pályázat szempontjából az az út vagy járda, amelynek útteste szabályosan lerakott kő vagy műkő, továbbá beton vagy aszfalt burkolattal rendelkezik (aszfalt, aszfaltmakadám, itatott makadám, beton, kockakő burkolattal ellátott út) és ez a pályázatból egyértelműen kiderül.
 - Nem igényelhető támogatás az eredeti termett talajú vagy ahhoz hasonló anyagú (pl. zúzottkő, kavics, murva, kohósalak stb.) útra vagy járdára, amelyen legfeljebb talajszerkezetet javító beavatkozás történt.
 - Önálló kerékpárút, parkoló felújítására támogatás nem igényelhető, kerékpárút vagy parkoló felújításával kapcsolatos költségek kizárólag abban az esetben számolhatók el, ha azok a felújítandó út vagy járda elválaszthatatlan részét képezik.

Közös szabályok

Eszközbeszerzés a beruházási összköltség (összes elszámolt költség) 10%-áig számolható el. A fejlesztés megvalósítása során felmerülő egyéb költségek (különösen a beruházás megvalósítása érdekében felmerült tervezési, engedélyezési, szállítási munkák ellenértéke, a közbeszerzési eljárás lebonyolításának költsége, műszaki ellenőrzés) összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek legfeljebb 5%-át.

A támogatás terhére nem számolható el továbbá:

- a pályázat szerinti fejlesztés megvalósítására az Áht. 1. § 15. pontja szerinti, a pályázati kiírás közzétételének időpontja előtt létrejött kötelezettségvállalás alapján kiállított számla (számlák),
- pályázati kiírás előtt kifizetett számlák,
- személyi juttatások,
- késedelmi pótlék, kötbér,
- büntetések, pótdíjak költségei,
- gépjárművásárlás,
- használati eszköz-vásárlás,
- fogyóeszköz-beszerzés,
- sikerdíj,
- lakossági tájékoztatással kapcsolatos költségek.

A támogatási okirat csak abban az esetben módosítható, ha a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna. A támogatási okirat szerinti célok módosításának a Kedvezményezett részéről történő kezdeményezésére egy alkalommal van lehetőség, mely nem

eredményezheti a támogatási intenzitás növekedését, a felhasználás végső határidejének meghosszabbítását és a pályázati alcél módosítását.

A Kedvezményezettnek a támogatásból megvalósuló beruházást a beruházás megvalósításától számított 10 évig az eredeti rendeltetésének megfelelően - a működtetésre vonatkozó hatályos jogszabályok betartásával - kell használnia.

A beruházás végrehajtása során a Kbt. hatálya alá tartozó beszerzések esetén a Kedvezményezett köteles betartani a Kbt. előírásait.

A támogatás felhasználásának kezdő időpontja nem lehet korábbi, mint a pályázati kiírás közzétételének időpontja. **A támogatás felhasználásának végső határideje: 2020. december 31.** A felhasználási határidő meghosszabbítására nincs lehetőség, az e hatánapig fel nem használt támogatásrészt vissza kell fizetni a központi költségvetésbe.

A támogatás felett a Kedvezményezett rendelkezik és felelős annak jogszerű felhasználásáért.

13. A támogatás elszámolása és ellenőrzése

A Kedvezményezett a támogatás felhasználásáról tárgyév december 31-ei fordulónappal, az éves költségvetési beszámoló keretében és rendje szerint számol el.

A Kedvezményezett a támogatás felhasználását követő 60 napon belül, de legkésőbb **2021. február 28-áig** szakmai és pénzügyi beszámolót nyújt be elektronikus úton az *ebr42* rendszeren keresztül, valamint papír alapon egy eredeti példányban az Igazgatóságnak, amelyben szöveges indoklással, a kötelezettségvállalás dokumentumaival, felhasználási határidőn belül keletkezett, pénzügyileg rendezett számlákkal, azok összesítőjével, fényképes dokumentációval alátámasztottan beszámol a támogatási összegnek a támogatói okiratban előírt célnak megfelelő és rendeltetésszerű felhasználásáról.

A beszámoló eredeti példányához a számlák hiteles másolatát kell benyújtani. A számlák eredeti példányára a Kedvezményezett köteles rávezetni a „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések 2019. támogatás terhére elszámolva” záradékot.

A Kedvezményezett az Ávr. 75. § (2) bekezdés *h)* pontja szerinti nyilatkozata esetén a szükséges véglegessé vált hatósági engedélyek meglétét a támogatott tevékenység megvalósítására vonatkozó beszámolóban utólagosan igazolni köteles. Az igazolás elmulasztása esetén a jogosulatlanul igénybe vett támogatás jogkövetkezményeit kell alkalmazni.

Az Ávr. 83. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a beszámoló pénzügyi felülvizsgálatát, továbbá a támogató és a Kincstár közötti megállapodás alapján annak elfogadását, a 94. §-ban és 97–99. §-ban meghatározott feladatokat – a döntés-előkészítés, a támogatói okirat módosítása vagy annak visszavonása kivételével – a Kincstár látja el.

Az Igazgatóságnak a pénzügyi beszámoló Ávr. 93-94. §-a szerinti felülvizsgálatára 60 nap áll rendelkezésre. A felülvizsgálat eredményéről az *ebr42* rendszerben elektronikusan, továbbá az országos felülvizsgálatot követően papír alapon értesíti a minisztert.

Az Igazgatóság írásban tájékoztatja az érintett önkormányzatot a benyújtott elszámolás elfogadásáról, illetve a visszafizetési kötelezettség megállapításáról.

Ha az Igazgatóság a pénzügyi beszámoló felülvizsgálatát követően megállapítja, hogy a Kedvezményezett a kapott támogatási összeget nem a meghatározott célra, vagy csak részben

használta fel, értesíti a Kedvezményezettet. A jogosulatlanul igénybe vett támogatást, támogatásrészt a Kedvezményezett az Áht. 53/A. §-ának és az Ávr. 83. § és a 97-99. §-ainak figyelembevételével köteles az Igazgatóság útján lemondani és azt ügyleti kamattal, illetőleg késedelmi kamattal együtt visszafizetni.

A miniszter a támogatói okirat az Ávr. 97. § (2)-(3) bekezdésének és a 98. § (5) bekezdése szerinti módosításáról vagy visszavonásáról szóló értesítést az Igazgatóság útján küldi meg a Kedvezményezettnek, amely alapján az Igazgatóság az Ávr. 99. § (1) bekezdése szerinti fizetési felszólítást küld a Kedvezményezettnek.

Részletfizetési kérelmet – a késedelmi kamat kivételével – a Kedvezményezett az Ávr. 99. § (2) bekezdése szerinti visszafizetési határidőig nyújthat be az Igazgatósághoz, ha a kérelmező igazolja, hogy kötelező feladatainak ellátását az egyösszegű visszafizetés veszélyeztetné. Az Igazgatóság az Ávr. 99. § (3) bekezdése szerint részletfizetési megállapodást köt a kérelmezővel.

A támogatás pályázati kiírásban nem részletezett kérdéseit az Áht., az Ávr. és a támogatói okirat tartalmazza.

A pályázók a pályázati kiírással és a támogatás felhasználásával kapcsolatos szakmai kérdéseikkel a Belügyminisztérium Önkormányzati Gazdasági Főosztályához (illetékes munkatársak: Szabó Barbara barbara.szabo@bm.gov.hu; valamint Takács Vera vera.takacs@bm.gov.hu) fordulhatnak.